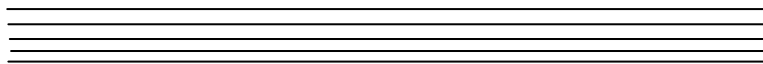

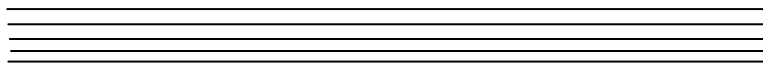

نظام آموزشی اسلواکی

- ۴ ..... ملاحظات تاریخی
- ۶ ..... ملاحظات جغرافیایی
- ۷ ..... ملاحظات سیاسی
- ۷ ..... ملاحظات اقتصادی
- ۸ ..... جمعیت
- ۹ ..... زبان و مذهب
- ۹ ..... ملاحظات علمی
- ۹ ..... نرخ ثبت نام ناخالص بر مبنای سطوح مختلف آموزشی طی سال ۱۹۹۶

۹	آموزش پیش دبستانی
۹	ساختار آموزشی
۱۰	برنامه های آموزشی
۱۱	اهداف آموزشی
۱۱	آموزش ابتدایی
۱۱	ساختار آموزشی
۱۲	برنامه های آموزشی
۱۲	ارزیابی تحصیلی
۱۳	ارتقاء تحصیلی
۱۳	افت تحصیلی
۱۳	آموزش مقدماتی متوسطه
۱۳	ساختار آموزشی
۱۴	موضوعات درسی
۱۵	آموزش تکمیلی متوسطه
۱۵	ساختار آموزشی
۱۶	برنامه های آموزشی
۱۶	آموزش استثنایی
۱۷	تقسیم بندی کودکان استثنایی
۱۷	جهت گیریهای آموزشی
۱۷	آموزش غیررسمی
۱۷	مدارس خصوصی
۱۸	آموزش عالی
۱۸	تاریخچه و چالشهای فرارو
۲۰	پژوهش و تحقیقات
۲۰	تحقیقات آموزشی
۲۰	اهداف عمومی

- آموزش معلمان ۲۱
- ساختار آموزشی ۲۱
- نرخ کادر آموزشی طی سال ۱۹۹۷ ..... ۲۲
- حقوق و مزایا ۲۳
- نسبت افزایش حقوق معلمان ۲۳
- ارزیابی آموزشی ۲۳
- مدت زمان تدریس هفتگی به تفکیک دوره ۲۳
- آموزش ضمن خدمت ۲۴
- اهداف کلی ۲۴
- اصول و اهداف آموزشی ۲۴
- اولویتها و علایق آموزشی ۲۵
- اصلاحات آموزشی ۲۶
- همکاریهای آموزشی ۲۷
- کمکهای مالی خارجی اعطایی به حوزه آموزش ۲۷
- قوانین آموزشی ۲۹
- مدیریت آموزشی ۳۰
- نهادهای مرکزی ۳۰
- بودجه و هزینه های آموزشی ۳۰
- هزینه های آموزشی ۳۰
- هزینه های عمومی بر مبنای سطوح مختلف آموزشی طی سال ۱۹۹۶ ..... ۳۰
- کل هزینه های آموزشی ۳۱

ملاحظات تاریخی

در قرون ششم و هفتم میلادی، مهاجرین اسلاو با اختلاط با سایر فرهنگ‌ها منجمله سلنیک و ژرمن در ناحیه سلوواکیا منزل گزیدند. قوم چک نیز در مناطق بوهمیا و موراویا اسکان داشت. هر دو قوم در قرن نهم تحت عنوان امپراتوری موراوین متحد شدند و در همین ایام آئین مسیحیت را نیز پذیرا شدند. بعد از سقوط این امپراتوری در قرن دهم، اسلاوها جزو پادشاهی بوهمیا که شامل چکها و پادشاهی هنگری بود، گردیدند. در قرن چهاردهم میلادی جنگهای مذهبی شدیدی در سرزمین های چکها بوقوع پیوست. در خلال اضمحلال پادشاهی بوهمیا، قوم چک همراه با اسلاوها تحت نفوذ سلسله های خارجی قرار گرفتند که نهایتاً جزو امپراتوری اتریش و هنگری (مجارستان) گردیدند. با تجزیه این امپراتوری (بعلت شکست در جنگ جهانی اول) چکسلواکی مستقل گردیدند. و دارای حکومت جمهوری گردید. در سالهای پیش از این واقعه (در سال ۱۹۱۴)، توماس مازاریک در چکسلواکی یک حکومت محلی تأسیس کرده بود که کشمکش‌هایی با دولت مرکزی امپراتوری داشت. در اواخر جنگ جهانی اول مازاریک همچنان در سمت خود در پست ریاست جمهوری باقی ماند.

در سالهای بین دو جنگ جهانی، چکسلواکی همواره در داخل از طرف اقلیت های آلمانی و مجاری متشنج بود و این تشنجات که با ناحیه غیر علنی دول مجارستان و آلمان همراه بود سرانجام منجر به این گردید که آلمان ناحیه سودت، مجارستان ناحیه سلوواکی و لهستان ناحیه تشن را متصرف شدند. باقیمانده خاک چکسلواکی را تجدید سازمان یافت مرکب از سه ناحیه خود مختار بوهم و موراوای، سلوواکی، و روتنیا بود. بر اثر این وقایع بنش (رئیس جمهور وقت از سال ۱۹۳۵) استعفاء داد و به خارج (بعداً

انگلستان) رفت. آلمان هیتلری که جنگ دوم جهانی را آغاز کرده بود به چکسلواکی حمله کرد و بر آن استیلا یافت. پس از تسلط نازیها بر این کشور، آنها بوهیم و مورای را تحت الحمایه خویش ساختند. و به یلواکی استقلال ظاهری دادند و روتنیا را به مجارستان بخشیدند. در طی جنگ دوم جهانی ادوارد بنش یک دولت موقت در لندن تشکیل داد. در سالهای آخر جنگ نیروهای روسی وارد چکسلواکی شده نازیها را عقب راندند و دولت ائتلافی بنش وارد کشور شد. در همین زمان نیروهای امریکایی نواحی غربی چکسلواکی را آزاد نمودند. در سال ۱۹۴۵ با سقوط پراگ عملیات نظامی در طی جنگ دوم جهانی در چکسلواکی پایان یافت و این کشور با بدست آوردن نواحی سودت، تشن و سلواکی و از دست دادن ناحیه روتنیا (که به جمهوری اوکراین شوروی الحاق یافت) و حدت یافته و بصورت قبل از جنگ جهانی دوم در آمد. در همان سال نیروهای خارجی خاک چکسلواکی را تخلیه کردند. پس از جمگ حدود ۳ میلیون آلمانی از چکسلواکی اخراج شدند. در سال ۱۹۴۶ پس از انتخابات پارلمانی، حزب کمونیست بر سایر رقبا برتری یافت و در دولت گوتوالد که خود نیز کمونیست بود تفوق یافت و از آن زمان سیاست خارجی چکسل.اکی متمایل به شوروی شد. حکومت نیمه کمونیستی گوتوالد تا سال ۱۹۴۸ بر سر کار بود. در این سال کمونیستها بوسیله کودتا تمام قدرت را در کابینه در دست گرفتند و بنش بناچار

با این وضع موافقت کرد. ولی او پس از چندی در همان سال استعفا کرد و گوتوالد رئیس جمهور شد.

در سال ۱۹۴۸ بخش های اداری جای ایالات سابق را گرفت و جمهوری چکسلواکی به عنوان یک کشور واحد و مرکب از دو ملت چک و سلواک اعلام گردید و سلواکی تاحدی خود مختاری داخلی یافت. در همان دوران تقریباً کلیه فعالیت های اقتصادی ملی شدند. چکسلواکی در سال ۱۹۴۶ با یوگسلاویو در ۱۹۴۷ با لهستان و در سال ۱۹۴۸ با مجارستان و رومانی پیمان های اتحاد. منعقد نمود و در سال پ۹۵۵

به عضویت پیمان ورشو در آمد. در سالهای دهه ۶۰ اعتراضات ضد کمونیستی در چکسلواکی بالا گرفت و این شورشها بحدی رسید که سر انجام نیروهای نظامی پیمان ورشو (از جمله نیروهای شوروی و لهستان)، چکسلواکی را اشغال نمودند و سرانجام این ناآرامی پایان یافت. پس از یک سلسله تحولات سیاسی سر انجام الکساندر دوبچک نخست وزیر وقت در سال ۱۹۶۹ استعفاء مرد و دولت متمایل تری نسبت به شوروی روی کار آمد. در سال ۱۹۶۹ گوستاو هوزاک به ریاست جمهوری و دبیر کلی حزب کمونیست چکسلواکی انتخاب شد و این انتخابات در سال های ۱۹۷۵ و ۱۹۸۰ نیز تکرار شد که وی مجدداً در سمت خود ابقاء گردید.

ملاحظات جغرافیایی

جمهوری اسلواکی با 49,036 sqkm (18,933sqmiles) وسعت در نیمکره شمالی نیمکره شرقی در مرکز قاره اروپا بدور از دریای آزاد و در همسایگی کشورهای لهستان و آلمان در غرب اتریش و مجارستان در جنوب و شوروی در شرق واقع شده است. اسلواکی سرزمینی نیمه کوهستانی است و کوههای آن عمدتاً در شرق و شمال و قسمتی از غرب واقع شده و مهمترین ارتفاعات آن عبارتند از موراوی کارپات سودت و ارتسگبیرگه جلگه های آن عمدتاً در ناحیه جنوب و اطراف رود ها واقع شده اند از جمله دورهای آن میتوان از رانوب و شعباتش (از جمله راگ موراوا نیترا و هرون) اوژه لابه و ولتاوا نامبرد جنگل ها در آن وسعت زیادی داشته (از جمله جنگلهای بوهم) و آب و هوای آن معتدل و مرطوب است. بلندترین نقطه آن قله گرلاخوفسک و رود لابه از طولترین رود های آن می باشد (قسمت اعظم رود فوق در خارج از چکسلواکی جریان دارد)

ملاحظات سیاسی

حکومت این کشور جمهوری سوسیالیستی (کمونیستی) بوده و رئیس جمهور و دبیر کل حزب کمونیست گوستا و هوزاک و نجست وزیر لوبومیر شتروگال می باشد

قوه مقننه از مجلس فدرال که خود از دو مجلس بشکلی یافته یکی مجلس خلق با ۲۰۰ عضو و دیگری مجلس ملیتها با ۷۵ نماینده از جمهوری چک ها و ۷۵ نماینده از جمهوری سلوواکها دوره نمایندگی هر یک از این مجالس ۵ سال است هر دو مجلس تابع وزیر نظر رهبر حزب کمونیست میباشد قانون اساسی موجود در سال ۱۹۶۰ تدوین شده و در سال ۱۹۶۹ بجاطر اعطای حق خود مختاری داخلی به جمهوریهای چک و سلوواک برمیم گشته و مجدداً در سالهای ۱۹۷۱ و ۱۹۷۵ اصلاحاتی در آن بعمل آمد بر اساس آخرین تقسیمات کشوری هر دو جمهوری دارای نخست وزیر و شوراهای ملی جداگانه بوده که زیر نظر مجلس فدرال قرار داشته و مجموعاً به ۱۰ ناحیه و دو شهر مستقل تقسیم شده اند که مشخصات آنها بشرح زیر میباشد

ملاحظات اقتصادی

واحد پول آن کرون که هر ۵/۳۲ واحد آن برابر یک دلار است. واردات اسلواکی بیشتر شامل ماشین آلات فلزات مواد خام صنعتی غذا سوخت و تولیدات صنعتی است و اکثراً از کشورهای شوروی (۳۰٪) آلمان وارد میشود میزان صادرات حدود ۱۱/۷ میلیارد دلار است که بیشتر شامل ماشین آلات وسائط نقلیه مواد شیمیایی آهن و فولاد کارخانجات و شیشه است و اکثراً به کشورهای شوروی ۳۲٪ آلمان ۱۱٪ لهستان ۱۰٪ و آلمان ۶٪ صادر میشود.

مهمترین صنایع کشور عبارتند از آهن و پولار شیشه تولیدات چرمی و کفش آبجوسازی ساخت ماشین آلات پالایش نفت نساجی و شیمیایی غلات شکر رازک جو چغندر میوه جات و سبزی تیز مهمترین محصولات کشاورزی آن کشور را تشکیل میدهد.

جمعیت

طبق آمار سال ۲۰۰۳، جمعیت اسلواکی بر 5,381,000 نفر (چهل و چهارمین کشور جهان) بالغ می گردد. تراکم جمعیت ۳/۱۱۹ نفر در کیلو متر مربع میباشد ۶۷٪ مردم کشور ساکن شهرها بوده و پر جمعیت ترین شهر آن (براتیسلاوا) پایتخت کشور با ۴۲۸ هزار نفر جمعیت حدود ۹/۶٪ جمعیت کشور را تشکیل میدهد. از جمله پر جمعیت ترین شهرهای اسلواکی می توان از شهرهای ذیل نام برد:

Banskobystricky
Bratislavsky
Kosicky
Nitriansky
Presovsky
Trenciansky
Trnavsky
Zilinsky

از لحاظ توزیع سنی ۲۲/۸٪ جمعیت را افراد کمتر از ۱۴ سال ۵۹/۹٪ را افراد ۱۵ تا ۵۹ سال و ۱۷/۳٪ جمعیت را نیز افراد بالاتر از ۶۰ سال تشکیل داده و متوسط عمر مردان ۶۶/۶ سال و زنان ۷۳/۵ سال است. در اسلواکی میزان تولد ۱۸/۷ در هزار و میزان مرگ و میر ۱۱/۵ در هزار و رشد جمعیت ۰/۸٪ است میزان مرگ و میر کودکان نیز ۱۹/۶ نفر در هر هزار نوزاد میباشد

مردم آن عمدتاً سفید پوست بوده و از تیره های چک (۶۵٪) سلوواک (۳۰٪) مجار (۴٪) و آلمانی و لهستانی می باشند

زبان و مذهب

زبانهای رایج آن چک سلوواک و مجار می باشند. اکثریت مردم آن میسجی کاتولیک و همچنین

ارتدکس و لوتران نیز میباشند

ملاحظات علمی

نرخ ثبت نام ناخالص بر مبنای سطوح مختلف آموزشی طی سال ۱۹۹۶

- پیش دبستانی : ۷۶ درصد
- اولین سطح : ۱۰۲ درصد
- دومین سطح : ۹۴ درصد
- سومین سطح : ۲۲/۱ درصد

آموزش پیش دبستانی

ساختار آموزشی

آموزش پیش دبستانی مدت زمان ۲ سال طی رده های سنی ۴ تا ۶ سال به طول می انجامد. این مقطع

آموزشی در زمره آموزش رسمی کشور اسلواکی قرار دارد و این در حالیست که اجباری نبوده و با دریافت

شهریه تحصیلی ارائه می گردد. نرخ ثبت نام ناخالص کودکان در این مقطع ۷۹/۹ درصد است. طبق

آمار سال ۱۹۹۶، نسبت معلمان به دانش آموزان بر ۱ به ۲۱،۹ بالغ می گردد.

سال تحصیلی	تعداد مدارس	تعداد کل ثبت نامی	تعداد کل معلمان	تعداد معلمان زن
۱۹۹۰	۴۰۲۵	۲۱۶۳۶	۱۸۶۲۰	۱۸۶۲۰
۱۹۹۱	۳۷۵۹	۱۸۸۸۲۱	۱۷۳۰۶	۱۷۳۰۶
۱۹۹۲	۳۶۴۲	۱۸۸۵۰۲	۱۷۲۱۸	۱۷۲۱۸
۱۹۹۳	۳۴۸۲	۱۸۳۸۷۲	۱۵۸۳۴	۱۵۸۳۴
۱۹۹۴	۳۳۴۳	۱۷۴۴۳۶	۱۴۶۳۹	۱۴۶۳۹
۱۹۹۵	۳۳۲۲	۱۶۱۶۹۷	۱۴۹۹۳	۱۴۹۹۳
۱۹۹۶	۳۳۲۲	۱۶۸۱۵۴	۱۵۳۸۲	۱۵۳۸۲

برنامه های آموزشی

از جمله مهمترین برنامه های درسی دوره آموزش پیش دبستانی میتوان به موارد ذیل اشاره نمود :

• تربیت بدنی (نرمش ، پیاده روی ، دو ، ...)

• آموزشهای فکری و ذهنی

• آموزش زبان

• رشد مفاهیم و شناخت ریاضی پایه

• آموزش اخلاق

• فعالیتهای عملی

• آموزش موضوعات زیبایی شناختی

• آموزش موسیقی

• هنرهای زیبا

• آموزش ادبیات و فلکلور

اهداف آموزشی

- ارتقاء رشد همه جانبه کودکان متناسب با ویژگیهای سنی آنان
- آماده سازی کودکان جهت حضور در مدرسه
- ایجاد ارتباط میان برنامه های آموزش پیش دبستانی و برنامه های پایه اول آموزش ابتدایی

آموزش ابتدایی

ساختار آموزشی

آموزش ابتدایی مدت زمان ۴ سال طی رده های سنی ۶ تا ۹ سال به طول می انجامد. این مقطع آموزشی در زمره آموزش رسمی کشور اسلواکی قرار دارد و این در حالیکه اجباری بوده و با دریافت شهریه تحصیلی ارائه می گردد. مدت زمان کلاس ارائه دروس در هفته ۴۵ دقیقه به طول می انجامد. نرخ ثبت نام ناخالص دانش آموزان در آموزش ابتدایی بر ۹۶/۲ درصد و مجموع افرادی که دوره آموزش پایه اول و دوم را طی کرده اند نیز بر ۷۳۴۱۶ نفر بالغ می گردد. طبق آمار سال ۱۹۹۷، تعداد دانش آموزان هر کلاس بر ۲۲/۷ نفر بالغ می گردد. نسبت معلمان به دانش آموزان بر ۱ به ۲۰ بالغ می گردد.

سال تحصیلی	تعداد مدارس	تعداد کل ثبت نامی	تعداد دختران ثبت نامی	تعداد کل معلمان	تعداد معلمان زن
۱۹۹۰	۲۲۵۸	۲۵۳۲۵۱	۱۷۲۵۳۰	۱۴۷۷۴	۱۲۵۸۸
۱۹۹۱	۲۴۱۵	۳۵۳۵۳۰	۱۷۲۷۱۰	۱۵۲۱۹	۱۳۹۹۲
۱۹۹۲	۲۴۷۲	۳۵۰۶۰۴	۱۷۱۱۶۳	۱۵۸۵۹	۱۴۵۵۶
۱۹۹۳	۲۴۸۳	۲۴۵۵۹۴	۱۶۸۹۱۸	۱۵۴۳۳	۱۴۰۹۷
۱۹۹۴	۲۴۸۱	۳۳۸۲۹۱	۱۶۵۴۲۲	۱۵۳۹۴	۱۴۰۸۳
۱۹۹۵	۲۴۸۵	۲۲۹۵۵۹	۱۶۱۲۱۳	۱۵۵۸۹	۱۴۳۴۵
۱۹۹۶	۲۴۹۳	۳۲۰۵۶۰	۱۸۶۹۳۴	۱۵۵۰۹	۱۴۲۶۶

برنامه های آموزشی

برنامه های درسی دوره اول آموزش پایه (تعداد جلسات هفتگی بنا به پایه های تحصیلی)

موضوعات درسی	پایه ۱	پایه ۲	پایه ۳	پایه ۴
زبان و ادبیات اسلواک	۹	۹	۹	۹
محیط زیست	۲	۲	-	-
تاریخ	-	۱	۲	-
ریاضی	۴	۵	۵	۵
تاریخ طبیعی	-	-	۲	۲
صنایع دستی و تکنولوژی	-	-	۱	۱
هنر	۲	۲	۲	۲
موسیقی	۱	۱	۱	۱
تربیت بدنی	۳	۳	۳	۳
جمع جلسات هفتگی	۲۱	۲۳	۲۵	۲۳
موضوعات اختیاری	۱-۲	۱-۲	۱-۲	۱-۲

ارزیابی تحصیلی

دانش آموزان به طور مداوم به صورت کتبی و شفاهی مورد ارزیابی قرار می گیرند. در دوره اول

آموزش پایه دو بار در سال ارزیابی تحصیلی صورت گرفته و نمرات دانش آموزان در قالب معیارهای نمره

دهی به شرح ذیل برای آنان منظور می گردد :

- عالی ۱
- خیلی خوب ۲
- خوب ۳

- رضایتبخش ۴

- مردود ۵

این در حالیکه پایه اول از این تقسیم بندی مستثنی است و ارزیابی نهایی بر مبنای درجه

صورت میگیرد .

ارتقاء تحصیلی

طی پایه های دوم تا چهارم ابتدایی زمانی دانش آموزان به پایه بعد ارتقاء می یابند که نمرات آنان در کلیه

دروس از سطح ۴ پایین تر نباشد. چنانچه دانش آموزان نمرات لازم در ۱ یا ۲ درس را احراز نمایند، تکرار

پایه تحصیلی الزامی است. در دوره دوم آموزش پایه (پایه های ۹ تا ۵) در صورت مردودی دانش آموزان

در بیش از دو درس، تکرار پایه تحصیلی الزامی است.

افت تحصیلی

پایه	اول	دوم	سوم	چهارم	پنجم	ششم	هفتم	هشتم	نهم
سال ۹۵-۹۶	۴/۱	۱/۸	۱/۴	۱/۵	۲/۲	۲/۷	۲	۱/۴	۰/۳

آموزش مقدماتی متوسطه

ساختار آموزشی

آموزش ابتدایی مدت زمان ۵ سال طی رده های سنی ۱۰ تا ۱۵ سال به طول می انجامد. این مقطع آموزشی

در زمره آموزش رسمی کشور اسلواکی قرار دارد و این در حالیکه اجباری بوده و با دریافت شهریه

تحصیلی ارائه می گردد. مدت زمان کلاس ارائه دروس در هفته ۴۵ دقیقه به طول می انجامد. نسبت معلمان به

دانش آموزان بر ۱ به ۱۲/۸ بالغ می گردد.

سال تحصیلی	تعداد مدارس	تعداد کل ثبت نامی	تعداد دختران ثبت نامی	تعداد کل معلمان	تعداد معلمان زن
۱۹۹۰	۶۲۵	۶۶۱۸۰۳	۳۳۱۰۷۱	۴۲۳۷۰	۲۸۰۸۹
۱۹۹۱	۷۳۴	۶۶۰۲۸۹	۳۲۹۵۷۹	۴۳۲۷۱	۲۹۱۹۴
۱۹۹۲	۸۲۸	۶۵۷۰۱۰	۳۲۷۹۲۰	۴۸۳۴۰	۳۲۰۶۱
۱۹۹۳	۸۵۹	۶۵۸۲۲۸	۳۲۸۲۳۹	۴۲۶۷۹	۲۹۹۱۷
۱۹۹۴	۹۰۳	۶۶۳۶۴۷	۳۳۲۸۲۰	۴۳۳۳۹	۳۰۷۴۰
۱۹۹۵	۹۱۱	۶۶۵۶۷۳	۳۳۳۲۳۶	۵۰۸۸۴	۳۵۵۲۶
۱۹۹۶	۹۱۸	۶۵۸۹۶۰	۲۲۹۱۳۵	۵۲۶۵۰	۳۶۶۵۴

برنامه های آموزشی

برنامه های درسی دوره دوم آموزش پایه (تعداد جلسات هفتگی در هر پایه)

موضوعات درسی	پایه ۵	پایه ۶	پایه ۷	پایه ۸	پایه ۹
زبان و ادبیات اسلواک	۵	۵	۴	۴	۵
زبان خارجی	۴	۳	۳	۳	۳
تاریخ	۱	۲	۲	۲	۲
جغرافیا	۲	۲	۲	۲	۱
اجتماعی	-	۱	۱	۱	۱
ریاضی	۵	۵	۵	۴	۴
فیزیک	-	۲	۲	۲	۱
شیمی	-	-	-	۲	۳
علوم طبیعی	۲	۲	۲	۲	۱
آموزش فنی	۱	۱	۱	۱	۱
هنر	۲	۱	۱	۱	۱
موسیقی	۱	۱	۱	۱	۱
تربیت بدنی	۲	۲	۲	۲	۲
علوم مذهبی و اخلاق	۱	۱	۱	۱	۱
درسهای فوق العاده	-	-	۲	۱	۲
مجموع جلسات هفتگی	۲۶	۲۸	۲۹	۲۹	۲۹
دروس اختیاری	۱-۲	۱-۲	۱-۲	۱-۲	۱-۲

آموزش تکمیلی متوسطه

ساختار آموزشی

مقطع آموزش تکمیلی متوسطه به طور عام مدت زمان ۴ سال طی رده های سنی ۱۸-۱۵ سالبه طول می انجامد. این درحالیست که این مدت زمان در مدارس جیم ناژیا ۸سال، در مدارس خاص ۵-۴سال، در مدارس حرفه ای ۵-۲ سال به طول می انجامد. زمان هر جلسه آموزشی ۴۵ دقیقه است .

طبق آمار سال ۱۹۹۷، میانگین دانش آموزان در هر کلاس به شرح ذیل است :

- جیم ناژیا ۳۱ نفر

- خاص ۳۰/۱ نفر

- حرفه ای ۲۵/۴ نفر

طبق آمار سال ۱۹۹۷، نسبت معلمین به دانش آموزان نیز به شرح ذیل است :

- جیم ناژیا ۱/۱۳,۷

- خاص ۱/۱۱,۶

- حرفه ای ۱/۲۰,۸

برنامه های آموزشی

برنامه های درسی دوره تکمیلی آموزش متوسطه (تعداد جلسات هفتگی در هر پایه)

موضوعات درسی	۱	۲	۳	۴
زبان و ادبیات اسلواک	۳	۳	۳	۳
زبانهای خارجی (در مجموع)	۶	۶	۶	۶
تاریخ	۲	۲	۲	-
جغرافیا	۲	۲	-	۱
اجتماعی	-	-	۱	۲
ریاضی	۴	۴	۳	۳
فیزیک	۳	۳	۲	۲
شیمی	۳	۲	۲	-
زیست شناسی	-	۳	۳	۲
علوم کامپیوتری	۲	-	-	-
زیبایی شناختی	۲	-	-	-
تربیت بدنی	۳	۳	۳	۳
اخلاق / دینی	۱	۱	-	-
دروس فوق العاده	-	۲	۶	۸
مجموع جلسات هفتگی	۳۱	۳۱	۳۱	۳۰
موضوعات اختیاری	۴-۶	۴-۶	۴-۶	۴-۶

آموزش استثنایی

طبق آمارسال ۱۹۹۷، تعداد کل دانش آموزان ثبت نامی بر ۲۹۲۲۲ نفر در ۳۹۲ مدرسه دولتی و ۲۴۲ نفر در

۶ مدرسه خصوصی بالغ می گردد.

تقسیم بندی کودکان استثنایی

- کودکان و نوجوانان عقب افتاده ذهنی
- کودکان دارای اختلال در بخش شنوایی ، بینایی و گفتار
- کودکان و نوجوانان معلول جسمی
- کودکان مریض و عقب افتاده
- کودکان با چند معلولیت
- کودکان ناسازگار

جهت گیریهای آموزشی

- ادغام آموزش کودکان با معلولیت جسمی در جریان عادی مدارس

آموزش غیررسمی

مدارس خصوصی

طبق آمار سال ۱۹۹۸، تعداد مدارس خصوصی کشور بر ۹۱ مدرسه بالغ می گردد.

نرخ دانش آموزان تمام وقت مدارس خصوصی ابتدایی، مقدماتی و تکمیلی متوسطه طی سال ۹۸-۱۹۹۷

$$(۱۵+۳۱=۴۶ \text{ جیم ناژیا}) + (۲۲ \text{ مدرسه خاص}) + (۱۳+۵=۱۸ \text{ مدرسه حرفه ای}) = \text{جمع } ۸۶$$

آموزش عالی

تاریخچه و چالشهای فرارو

جمهوری اسلواکی همچون دیگر کشورهای شرق اروپا کشور بسیار جوانی است و جمعیت زیر ۳۰ سال آن اکثریت بزرگی را تشکیل میدهد که اصلی ترین نیازهای آن آموزش و کاراست.

بخش بزرگی از جمعیت تحصیلکرده در دوره حکومت یوگوسلاوی سابق تربیت شده اند اما جنگ داخلی که پس از استقلال اتفاق افتاد مانع از آن شد که اسلواکی از توان انسانی تحصیلکردگان خود در تربیت نسل جوان بهره برد. جنگ نیز به نوبه خود نسل جوان را تحت تاثیر قرار داد چنان که امروز میان آن دسته از افرادی که در اواخر سال های حکومت یوگوسلاوی سابق و اوایل استقلال تحصیل می نمودند با کسانی که پس از جنگ وارد دانشگاه شدند تفاوت زیادی وجود دارد. در واقع نسلی که در میانه سال های ۸۰ میلادی وارد دانشگاه می شد در فضای هویت خواهی و خود شناسی دم می زد و با گسترش سیاست های دولت وقت امکان کم نظیری برای آزادی بیان و مطبوعات ایجاد شده بود که در تشدید این فضا بسیار موثر بود. میل به ساختن یک آینده تازه انگیزه ای قوی برای هرگونه تلاش و سهم گیری در حرکت اجتماعی ایجاد کرده بود. اما پس از استقلال امیدهای بسیاری نقش بر آب شد. وقوع جنگ داخلی و نظامی شدن فضا مجالی باقی نگذاشت که آرزوهای روشنفکران مسیر طبیعی خود را طی کند و آنها ناچار یا منزوی شدند و یا دست به مهاجرت زدند. دانشگاه ها در این میان بیشترین خسارت را دیدند. دانشجویان دوره جنگ دیگر انگیزه های اجتماعی نداشتند و اساتید نیز دیگر از همان طراز پیشین نبودند. تنزل وضعیت اقتصادی و دستمزد ناچیز، اساتید لایق را نیز واداشت که در وهله نخست در اندیشه نان و ادامه حیات

باشند. در چنین وضعیتی آموزش از اولویت مردم و دولت خارج شد. نابسامانی دانشگاه تنها فضای فرهنگی را از تکاپو و نشاط نیانداخت بلکه اسلواکی را با مشکل حاد کمبود متخصص روبرو ساخت که پیش از آن نیز به دلیل مهاجرت متخصصین یوگوسلاو تبار وجود داشت. از جمله تاثیرات ویرانگر این وضعیت که بر جوانان تحمیل گردید میتوان از ناامید شدن آنان از دانشگاه جهت نیل به پیشرفت اجتماعی و روی آوردن به فعالیت های ضد اجتماعی نظیر اعتیاد و قاچاق مواد مخدر نام برد. جمعیت اصلی دانشجویان را همچنان دانشگاه های دولتی جذب می کنند که تحصیل در آنها ارزان تر است. در عین حال، گروه های برخوردار اجتماعی که پس از جنگ به روی کار آمدند به نوعی به گسترش دانشگاه ها کمک نموده و شماری از دانشگاه های غیردولتی از این راه به وجود آمدند. اگرچه فضای اجتماعی پس از جنگ و دیدگاه های طبقه مرفه جدید نسبت به درس و تحصیلات که خلاصه کردن آن در مدرک و پرستیژ اجتماعی بود مانع از آن شد که تحول تازه واقعا به سود نظام آموزشی منتهی گردد. کم سوادی عمومی دانشجویان یک پدیده فراگیر اجتماعی است که ناچیز بودن انتشار کتاب و خواندنی های مختلف آن را تشدید می کند. ایجاد انگیزه شاید مهمترین کاری است که باید برای بازگرداندن تکاپو به دانشجویان انجام داد و انگیزه به نوبه خود از تصویری که فرد از آینده خویش دارد سرچشمه می گیرد. نظام سیاسی و آموزشی اسلواکی برای حیات خود امید به تصویر آینده ای بهتر در دل جوانان اسلواک دارد.

پژوهش و تحقیقات

تحقیقات آموزشی

اهداف عمومی

در جمهوری اسلواکی تحقیقات توسط چند مؤسسه پژوهشی که تحت نظر وزارت آموزش عالی

می باشند، با توجه به اهداف خاص صورت می پذیرد :

- مؤسسه ملی آموزشهای تخصصی با هدف توسعه آموزشهای تخصصی در زمینه های توسعه

آموزش حرفه ای و آموزش پروژه ها ، تکمیل و آماده سازی موارد برای قانونمند شده و به

تصویب رسیدن ، توسعه مستندات آموزش پایه و روش تعیین استانداردها و شکل فراغت از

تحصیل ، برنامه ریزی و توسعه مواد آموزشی و کمک آموزشی ، دوره های راهنمایی جوانان

، سازماندهی و نظارت بر شیوه و رقابتهای دوره متوسطه

- مؤسسه اطلاعاتی و آینده نگری آموزش با هدف کسب اطلاع در زمینه آموزش و مراکز

اطلاعات اصلی وزارت آموزش و پرورش ، مراکز شعبات اصلی و هماهنگ کننده آموزشی

در داخل و یا خارج کشور ، توسعه و برنامه ریزی آموزش و پرورش ، توسعه مفاهیم آموزش

عالی و آموزش در طول زندگی ، توجه به جوانان ، مدیریت آموزشی و اقتصاد آموزش و

پرورش ، بخش کارگامی در مورد تجزیه و تحلیل و تحقیق در مورد جوانان ، پردازش

اطلاعات و آمار آموزشی ، مرکز ملی اعطاکننده معادل دیپلم در سطح ملی ، مرکز آموزش

کارکنان اطلاعات وابسته به بخش آموزش ، کتابخانه علمی ویژه با حوزه عملکرد ملی در

زمینه آموزش و پرورش و تربیت

• مؤسسه ملی آموزش با فعالیت در حوزه توسعه خط مشی های آموزشی ، برنامه ریزی درسی

و مستندات آموزشی پایه ، تحقیق و بررسی در مورد فرآیند آموزش و پرورش ضمن خدمت

کارکنان آموزشی

• مؤسسه پژوهشی روانشناسی کودک و آسیب شناسی روانی با حوزه فعالیتها شامل مشارکت

در تعیین پروژه های تحقیقی در سطح ملی و بین المللی ، انجام مطالعات تطبیقی ، پایه و

کاربردی در زمینه روانشناسی و آسیب شناسی روانی ، سازماندهی کنفرانس و سمینارهای

خاص و ارائه مشاوره در زمینه سؤالات مربوط روانشناسی و آسیب شناسی روانی ، ارائه

خدمات مشاورتی و تخصصی ، مساعدت در امر توجه به کودکان استثنایی

آموزش معلمان

ساختار آموزشی

مدارک مورد نیاز جهت تدریس در سطوح مختلف آموزشی

• پیش دبستانی

مدرک فارغ التحصیلی دیپلم متوسطه و یا فارغ التحصیل دانشگاه

• سطح اول از پایه اول تا چهارم

فارغ التحصیل دانشگاه

- سطوح دوم و سوم از پایه پنجم تا نهم آموزش پایه
فارغ التحصیلان دانشگاه با گرایش تخصصی در دو موضوع درسی
- دوره تکمیلی متوسطه
فارغ التحصیلان دانشگاه با گرایش تخصصی در دو موضوع درسی
- دوره مقدماتی حرفه ای
مدرک پایان دوره متوسطه در رشته های خاص و کسب حداقل ۳ سال تجربه حرفه ای در این
خصوص و یا آموزش در دانشکده ها و دانشگاه های فنی و برخوردار از مدرک کارشناسی فنی
- دوره تکمیلی حرفه ای
فارغ التحصیلان دانشگاه متناسب با رشته مورد تدریس و آموزش دیده در رشته مورد نظر

نرخ کادر آموزشی طی سال ۱۹۹۷

- تعداد معلمان شاغل طی سال ۱۹۹۷
- تعداد معلمان ۸۰۴۲۵ نفر
- تعداد کادر آموزشی ۷۰۸۷ نفر
- تعداد کل ۹۸۸۶۰ نفر

حقوق و مزایا

نسبت افزایش حقوق معلمان

حقوق معلمان تحت نظام یکپارچه پرداخت می گردد که مواردی به شرح ذیل در پرداخت حقوق مد

نظر قرار می گیرد :

- درجه سطح تخصصی و یا طول تجربه تخصصی
- طول دوران تدریس و یا تجربه تدریس (هر سه سال یک درجه گروه اعطا می گردد)
- ارزیابی موضوعات و رشته مورد تدریس
- پرداخت ویژه به کارمندان نمونه از ۴ تا ۸ درصد

ارزیابی آموزشی

دو آزمون تعیین سطح کیفیت برگزار میگردد. آزمون نخست ، ویژه معلمان با ۵ سال تجربه و آزمون

دوم نیز ویژه معلمان با ۱۰ سال تجربه کاری در حوزه تخصصی آنان می باشد. قبولی در هر یک از این

آزمونها به دریافت اضافه حقوق منجر می گردد .

مدت زمان تدریس هفتگی به تفکیک دوره

- پیش دبستانی : ۳۱ ساعت
- ابتدایی : ۳۱ ساعت
- مقدماتی متوسطه : ۱۲ ساعت
- تکمیلی متوسطه : ۲۲ ساعت

- آموزش استثنایی : ۲۲-۲۱ ساعت

آموزش ضمن خدمت

اهداف کلی

- آموزش علمی کادر جدید آموزشی
- آموزش سرگروه‌های آموزشی
- لازم به ذکر است که دوره ویژه سرگروه ها مدت زمان ۲ سال به طول می انجامد .
- آموزش های مستمر
- بررسی نوآوریهای تخصصی
- بررسی و مطالعه دوره های کیفیت بخش تخصصی

اصول و اهداف آموزشی

از جمله اصول و اهداف کلی آموزش و پرورش اسلواکی که طی سال ۱۹۸۹ مورد بررسی و اصلاح

قرار گرفت میتوان به موارد ذیل اشاره نمود :

- جهت گیری نظام آموزش و پرورش بسوی ديمقراسی و تکثرگرایی
- آزادی انتخاب دوره های آموزشی از سوی والدین و دانش آموزان
- تکثرگرایی در اشکال آموزشی
- مشارکت مردم در مدیریت آموزشی و تاکید بر ویژگی آزادی در ساختار آموزشی و نیاز به

آموزش در طول زندگی

- انسانی کردن آموزش و پرورش

اولویتها و علایق آموزشی

- تداوم ایجاد و شرایط مساوی برای مدارس دولتی ، مدارس وابسته به کلیسا و مدارس خصوصی
- تقویت آموزش پیش دبستانی
- ایجاد شرایط مناسب برای افزایش تعداد دانش آموزان مقطع تکمیلی متوسطه
- ارتقاء کیفی فعالیتهای آموزشی از طریق اعمال تغییرات در برنامه های درسی و همچنین
- اعمال ویژگیهای انسانی و آزادی در فرآیند آموزش
- پیشرفت در توسعه نظام منعطف آموزش متوسطه بر مبنای نیاز بازار کار
- حمایت از تأسیس جیم ناز یا دو زبانه بر مبنای علائق و استعداد دانش آموزان
- حمایت از تأسیس نظام آموزشی دو زبانه در مناطق جمعیتی مختلط و یا اقلیتهای زبانی
- معطوف داشتن توجهات خاص به کلیت آموزش علوم انسانی و ارائه فرصتهای مناسبتر آموزشی به استعدادهای درخشان
- حمایت از روند یکپارچه سازی آموزش استثنایی در نظام جاری آموزشی
- ابتکار در تأسیس دانشگاهها و دانشکده های جدید در دانشگاههای منتخب
- توسعه نظام آموزشی در طول زندگی
- حمایت از توسعه کتب پایه و ابزار کمک آموزشی به منظور تعمیق افتخارات ملی و آگاهی از

منش اسلواک

- تبیین خط مشی های دولتی جدید برای توسعه علم و تکنولوژی

اصلاحات آموزشی

مقامات دولت اسلواکی و بانک جهانی موافقت نامه ای برای تخصیص اعتبار مالی ۲۰ میلیون دلاری جهت اجرای طرح بازسازی سیستم آموزش و پرورش در این کشور منعقد نموده اند. با اجرای این طرح در مناطق مختلف کشور بیش از ۱۳۰ مدرسه کاملاً ترمیم و ۲ مدرسه جدید احداث گردیده است. لازم به ذکر است که هزینه کل این پروژه بر ۲۴ میلیون دلار بالغ می‌گردد. بانک جهانی برای اجرای این پروژه ۷ میلیون کمک مالی بلاعوض و ۱۳ میلیون دلار اعتبار مالی با تخفیف ۴۰ سال اختصاص داده است. دولت اسلواکی نیز مبلغی معادل ۴ میلیون دلار به این امر اختصاص داده است. به گفته چودت دنیزر، نماینده بانک جهانی در اسلواکی، هدف از اجرای این برنامه متوقف کردن کاهش سطح آموزش و پرورش در کشور است. آقای دنیزر افزود که یکی دیگر از اهداف این برنامه افزایش تعداد دانش آموزانی است که حداقل ۵ کلاس ابتدایی از سطوح آموزش و پرورش را طی کرده باشند. آقای دنیزر گفت: "از پایان جنگ داخلی در کشور سطح آموزش و پرورش در این کشور بسیار افت کرده است و بانک جهانی قصد دارد در حل این مشکل به دولت کمک کند." طبق این برنامه در نواحی جنوبی کشور و پایتخت ۱۳۳ مدرسه به طور کامل مورد بازسازی قرار گرفته اند. همچنین احداث دو مدرسه جدید نیز مدنظر قرار گرفته است. به گفته چودت دنیزر همچنین در چارچوب این برنامه تجهیز مدارس با ابزار کمک آموزشی، انتشار کتب درسی و برنامه های آموزشی برای استادان و بازآموزی آموزگاران مدارس متوسط در نظر گرفته شده است. طبق اظهارات معاون وزیر آموزش و پرورش، در حال حاضر در این کشور ۳۷۷۲ مدرسه

وجود دارد که ۶۰ درصد آنها شدیداً به بازسازی نیاز دارند. اما به دلیل مواجهه دولت با مشکلات اقتصادی، به تنهایی قادر به حل این مشکل نمی باشد. بانک جهانی برای بار دوم است که در اجرای برنامه های دولت اسلواکی، در زمینه بازسازی سیستم آموزش و پرورش در این کشور سرمایه گذاری می کند. در سال ۱۹۹۹ میلادی نیز این مؤسسه بین المللی برای اجرای برنامه مشابهی مبلغ ۵ میلیون دلار سرمایه گذاری نموده بود. در مجموع دولت به منظور اجرای برنامه های مختلف خود در بخشهای اقتصادی و اجتماعی حدود ۳۲۴ میلیون دلار کمکهای مالی بلاعوض و اعتبارات مالی بانک جهانی را دریافت کرده است. در نظر است تا اواخر سال میلادی ۲۰۰۴، بانک جهانی جهت اجرای برنامه دیگری در زمینه بازسازی سیستم بهداشتی کشور سرمایه گذاری کند.

همکاریهای آموزشی

کمکهای مالی خارجی اعطایی به حوزه آموزش

آژانس توسعه بین المللی آمریکا به منظور تکمیل بخش آموزش و پرورش اسلواکی سه طرح را اجرا می کند. به گفته مسئولین اجرایی این طرح یکی از بخش های عمده طرح بازآموزی آموزگاران کشور است. به سبب کم بودن حقوق (معاش)، بسیاری از آموزگاران ورزیده فعالیت خود در مدارس را متوقف نموده و در نتیجه افراد بی تجربه جایگزین این افراد گردیده اند. سه طرح تکمیل بخش آموزش و پرورش در اسلواک از سوی دفتر آژانس توسعه بین المللی آمریکا با همکاری صندوق آغاخان، صندوق مساعدت، صندوق نجات کودکان آمریکا و بریتانیا و بنیاد موسم به "زدر و پلاس" اجرا میگردد. جیف هاوز، مدیر طرح "PIKS" از آکادمی توسعه آموزش و پرورش، که یک طرح مربوط به آژانس توسعه بین المللی آمریکا است به

خبرگزاریها گفته است که هزینه اجرای سه طرح تکمیل بخش آموزش و پرورش بره میلیون دلار بالغ می گردد. آقای هاوز گفته است که اعتبارات تخصیص یافته برای این طرحها بلاعوض است. به گفته منابع سازمانهای ذیدخل در اجرای برنامه های تکمیل بخش آموزش و پرورش در اسلواکی، بازآموزی آموزگاران، بسیج تلاشهای جوامع محلی در حل مشکلات موجود در این عرصه، تکمیل سیستم اداری در بخش معارف، بازسازی و تجدید مدارس و تکمیل برنامه های تحصیلی مهمترین جزء ترکیبی طرحهای مربوط به تکمیل نظام آموزش و پرورش این کشور است. مسئولین آژانس توسعه بین المللی آمریکا در اسلواکی بر این باورند که مسایل مربوط به اجرای بهتر این طرحها در دیدار قریب الوقوع نمایندگان سازمانهای کمک کننده بررسی خواهد شد. بازآموزی مدارس اسلواکی به عنوان یکی از بخشهای اصلی این طرحها عنوان شده است. قرار است در نیمه دوم ماه سپتامبر سال جاری همایشی به منظور بررسی ابعاد مختلف این موضوع با شرکت کارشناسان سازمانهای بین المللی و مسئولین کشور برگزار گردد. طی سالهای اخیر به دلیل مشکلات اقتصادی، رانمان آموزش و پرورش در این کشور افت کرده است. پایین بودن حقوق آموزگاران، شرایط ناگوار برخی مکاتب برای تحصیل، کمبود کتب درسی و دور ماندن عده ای از دانش آموزان از تحصیل از جمله مشکلات اصلی آموزش و پرورش این کشور اروپای شرقی محسوب می گردد. در چنین وضعی اجرای برنامه های سازمانهای بین المللی در زمینه بهبود شرایط آموزش و پرورش کشور مهم ارزیابی می شود. ضمناً قرار است اجرای طرحهای آژانس توسعه بین المللی آمریکا در زمینه تکمیل بخش آموزش و پرورش در نواحی غازی ملک، کلخوزآباد و مسکو، واقع در استان ختلان و در ناحیه غانچی در استان سغد نیز راه اندازی شود. در حال حاضر این طرحها در ۷ شهر و نواحی دیگر در مناطق مختلف تاجیکستان اجرا می شوند

قوانین آموزشی

از جمله مهمترین قوانین آموزشی نظام آموزشی اسلواکی میتوان به موارد ذیل اشاره نمود :

- قانون شماره ۱۷۱ (اصلاحیه قانون مصوب سال ۱۹۸۹) در خصوص نظام آموزش پایه و

متوسطه

- قانون شماره ۱۷۲ مصوب سال ۱۹۹۰ در خصوص آموزش عالی
- قانون شماره ۵۴۲ مصوب سال ۱۹۹۰ در خصوص امور اداری ایالتی و خودگردانی امور

آموزشی

- قانون شماره ۲۲۲ مصوب سال ۱۹۹۶ در خصوص ساختار اداری ملی و ایالتی حوزه آموزش
- قانون شماره ۴۱ مصوب سال ۱۹۹۶ در خصوص صلاحیت آموزش حرفه ای کادر آموزشی
- قانون شماره ۲۷۹ مصوب سال ۱۹۹۶ در خصوص امکانات و تسهیلات مدارس
- قانون شماره ۱۱۳ مصوب سال ۱۹۹۱ در خصوص نظارت اعطای بودجه دولتی به مدارس

خصوصی

- قانون شماره ۵۸۱ مصوب سال ۱۹۹۲ در خصوص امور مالی مدارس وابسته به کلیسا
- قانون شماره ۳۸۶ مصوب سال ۱۹۹۷ در خصوص آموزش مقاطع بالاتر
- قانون شماره ۲۱۲ مصوب سال ۱۹۹۱ در خصوص مدارس استثنایی
- قانون شماره ۳۵۰ مصوب سال ۱۹۹۴ در خصوص دوره ۹ ساله آموزش پایه
- قانون شماره ۶ مصوب سال ۱۹۹۸ در خصوص افزایش دوره آموزش پایه از ۹ سال به ۱۰ سال

مدیریت آموزشی

نهادهای مرکزی

وزارت آموزش و پرورش مسئول اصلی طرح راهبردها، خط مشی ها، اجرا و دیگر امور آموزش و پرورش است. سطح تصمیم گیرنده بعد از وزارت مسئولین آموزش محلی می باشند که در این سطح نیز بسیاری از مسئولیتها به مسئولین ناحیه ای و منطقه ای تفویض گردیده است.

بودجه و هزینه های آموزشی

نرخ بودجه آموزشی اسلواکی بر ۲۶۵۵۹۰۰۰۰۰۰ طی سال ۱۹۹۷ بر ۴/۶ درصد تولید ناخالص ملی بالغ می گردد.

هزینه های آموزشی

طبق آمار سال ۱۹۹۶، هزینه های جاری آموزشی کشور اسلواکی بر ۲۶۵۵۹۰۰۰۰۰۰ کرون (۴/۶ درصد تولید ناخالص ملی) بالغ می گردد.

هزینه های عمومی بر مبنای سطوح مختلف آموزشی طی سال ۱۹۹۶

- پیش دبستانی : ۹/۹ درصد
- اولین سطح : ۳۰/۶ درصد
- دومین سطح : ۲۸ درصد
- سومین سطح : ۱۲/۷ درصد

کل هزینه های آموزشی

سال تحصیلی	به عنوان درصدی از کل	به عنوان درصدی از تولید ناخا لص ملی	به عنوان درصدی از هزینه های جاری دولتی
۱۹۹۲	۸۸/۶	۵/۳	-
۱۹۹۳	۸۷/۵	۴/۶	-
۱۹۹۴	۸۸	۳/۹	۱۱/۲
۱۹۹۵	۷۸/۵	۴	۱۴/۳
۱۹۹۶	۹۴/۶	۴/۳	۱۲/۹
۱۹۹۷	۹۲/۷	-	-

هزینه های جاری آموزشی

سال تحصیلی	به عنوان درصدی از تولید ناخا لص ملی	به عنوان درصدی از کل هزینه های دولتی
۱۹۹۲	۶	-
۱۹۹۳	۵/۳	-
۱۹۹۴	۴/۴	۱۱/۹
۱۹۹۵	۵/۱	۱۵/۵
۱۹۹۶	۴/۶	۱۳/۷
۱۹۹۷	۴/۱	۱۴/۴

هزینه های جاری آموزشی بر مبنای سطوح مختلف آموزشی

سال تحصیلی	پیش دبستانی	سطح اول	سطح دوم	سطح سوم	سایر سطوح	توزیع نشده
۱۹۹۰	۹/۴	۲۷/۵	۱۱/۸	۱۵/۸	۲/۵	۳۲/۹
۱۹۹۱	۸/۹	۲۶/۱	۱۵/۵	۱۴/۳	۲/۴	۳۲/۹
۱۹۹۲	۱۰/۱	۲۸/۵	۱۸/۵	۱۵	۲/۷	۲۵/۲
۱۹۹۳	۸/۹	۲۵/۴	۲۰/۲	۱۲/۹	۴/۱	۲۸
۱۹۹۴	۸/۷	۲۶/۲	۱۸/۶	۱۲/۹	۴/۳	۲۹/۲
۱۹۹۵	۱۱/۳	۳۵/۷	۱۲/۸	۱۶/۷	۳/۵	۲۰
۱۹۹۶	۱۰/۱	۳۱/۳	۱۶/۰	۱۴/۹	۵	۲۲/۷
۱۹۹۷	۹/۳	۲۷/۹	۲۲	۱۴/۴	۶/۹	۱۹/۴
